

"Ve sermayece ve cihazatça serçe kuşundan mesela, yirmi derece ziyade ve bu kâinatın ve zîhayatın en mühim, yüksek ve ehemmiyetli mahluku olan insan, serçe kuşundan saadet-i hayat cihetinde yirmi derece aşağı düşüp en bedbaht, en zelil bir bîçare olacak." Buradaki "yirmi derece" kısmında kesretten kinaye var mı?

İnsan iman, ibadet ve güzel ahlak için dizayn edilmiştir, buna bütün fitrat ve cihazları şahittir.

Hayvanların ise, bu dünyada belli bir vazifeleri vardır ve bu vazifelerinin karşılığı olarak da hayattan tam zevk alıyorlar.

Şayet insan kendi amacı olan iman, ibadet ve güzel ahlakı bırakıp hayvana öykünerek, tamamen dünyanın zevki sefasına dalmaya kalkarsa bu cihetten hayvana yetişemiyor.

Hız için tasarlanmış Ferrari aracını tarla da traktör ile yarıştırmaya kalkarsan, traktörün kazanacağı bellidir. Çünkü traktörün tasarımı hız için değil tarlayı sürmek içindir. Ferrari traktörden çok pahalı olmasına rağmen tarlada beş kuruş etmez. **Demek cihazlar kullanıldığı yere göre değer kazanıyor.**

Özetle, insan iman ve ibadette çok değerli bir varlık iken, zevki sefa konusunda hayvandan yüz derece daha aşağıdır. Burada asıl amaç, bu noktanın açıklığa kavuşturulmasıdır, rakamlar ise işin sembolik tarafıdır. Bak, **yirmi** yerine **yüz** dedik, mana hiç değişmedi.